

Bryssel 7.8.2019
COM(2019) 366 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**KOMISSION KAHDESTOISTA RAHOITUSKERTOMUS EUROOPAN
PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE EUROOPAN MAATALOUDEN
TUKIRAHASTOSTA**

VARAINHOITOVUOSI 2018

{SWD(2019) 317 final}

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TALOUSARVIOMENETTELY	2
2.	KASSATILANNE JA MÄÄRÄRAHOJEN HOITO.....	4
3.	MAATALOUSTUKIRAHASTON VUODEN 2018 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	6
4.	MAATALOUSTUKIRAHASTON KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTTUJEN TULOJEN TOTEUTUMINEN	10

Liitteet (ks. erillinen asiakirja):

LIITE 1	VUODEN 2018 TALOUSARVIOMENETTELY – MAATALOUSTUKIRAHASTON MÄÄRÄRAHAT
LIITE 2	ANALYYSI MAATALOUSTUKIRAHASTON TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA – VARAINHOITOVUOSI 2018
LIITE 3-I	ANALYYSI MAATALOUSTUKIRAHASTON TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA – VARAINHOITOVUOSI 2018.
LIITE 3-II	KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTUT TULOT. C4
LIITE 4	ANALYYSI MAATALOUSTUKIRAHASTON TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA – VARAINHOITOVUOSI 2018. KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTUT TULOT. C5
	MAATALOUSTUKIRAHASTON TALOUSARVION TOTEUTUMINEN MOMENTEITTAIN JA JÄSENVALTIOITTAIN – VARAINHOITOVUOSI 2018

Huom. Tämän kertomuksen oheisasiakirjana on yksityiskohtainen komission yksiköiden valmisteluasiakirja. Täydellinen versio valmisteluasiakirjasta liitteineen on saatavilla englanninkielisenä maatalouden pääosaston Europa-sivustolla (http://ec.europa.eu/agriculture/cap-funding/financial-reports/eagf/index_en.htm).

1. TALOUSARVIOMENETTELY¹

1.1. Alkuperäinen vuoden 2018 talousarvioesitys ja oikaisukirjelmä nro 1/2018

Komissio julkaisi vuoden 2018 talousarvioesityksen ja teki sitä koskevan ehdotuksen budjettivallan käyttäjälle 29. kesäkuuta 2017. Maataloustukirahaston ehdotetut maksusitoumusmäärärahat olivat 43 518,3 miljoonaa euroa.

Neuvosto julkaisi vuoden 2018 talousarvioesitystä koskevan kantansa 4. syyskuuta 2017 ja vähensi maataloustukirahaston maksusitoumusmäärärahoja 269,4 miljoonaa euroa. Euroopan parlamentti vahvisti kantansa 25. lokakuuta 2017 ja korotti maataloustukirahaston maksusitoumusmäärärahoja 56,9 miljoonaa euroa talousarvioesitykseen verrattuna.

Komissio julkaisi 16. lokakuuta 2017 vuoden 2018 talousarvioesityksen oikaisukirjelmän nro 1, jossa maksusitoumusmäärärahatarvetta korotettiin talousarvioesitykseen verrattuna 188,1 miljoonalla eurolla. Nämä lisätarpeet saatiin kuitenkin enemmänkin kuin katettua 242 miljoonaa euroa suuremmilla käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla, joiden odotettiin olevan käytettävissä vuonna 2018. Niinpä oikaisukirjelmässä maataloustukirahastoa varten pyydettyjä maksusitoumusmäärärahoja voitiin vähentää 53,9 miljoonaa euroa talousarvioesityksessä esitetystä.

1.2. Vuoden 2018 talousarvion hyväksyminen

Euroopan parlamentin ja neuvoston jäsenistä koostuva sovittelukomitea pääsi yhteisymmärrykseen yhteisestä tekstistä 27. marraskuuta 2017. Euroopan parlamentti ja neuvosto ilmoittivat lopulta 30. marraskuuta 2017 vuoden 2018 talousarvion hyväksytyksi. Maataloustukirahaston maksusitoumusmäärärahat olivat talousarviossa yhteensä 43 234,5 miljoonaa euroa ja maksumäärärahat 43 188,7 miljoonaa euroa.

Maksusitoumusmäärärahojen ja maksumäärärahojen ero johtuu siitä, että eräisiin toimenpiteisiin, joita komissio toteuttaa suoraan, käytetään jaksotettuja määrärahoja. Nämä toimenpiteet liittyvät lähinnä maataloustuotteiden menekinedistämiseen, toimintastrategiaan ja maatalouden koordinoituihin toimenpiteisiin.

Toimintalohkoa 05 (Maatalous ja maaseudun kehittäminen) varten hyväksytyistä 43 234,5 miljoonan euron maataloustukirahaston maksusitoumusmäärärahoista 2 358,1 miljoonaa euroa kohdennettiin luvun 05 02 maatalousmarkkinoiden interventioihin, 40 668,7 miljoonaa euroa luvun 05 03 suoriin tukiin, 160,23 miljoonaa euroa luvun 05 07 maatalousmenojen tarkastamiseen ja 36,4 miljoonaa euroa luvun 05 08 mukaiseen toimintastrategiaan ja koordinointiin.

Lisää tietoja asiasta on liitteessä 1.

Varainhoitovuoden 2018 aikana maataloustukirahaston määrärahoja vähennettiin lisätalousarviossa nro 6 momentilta 05 01 04 (tukimenot) 0,4 miljoonaa euroa ja momentilta 05 08 09 (operatiivinen tekninen apu) 1,0 miljoonaa euroa.

¹ Menettely esitetään liitteessä 1.

1.3. Maataloustukirahaston käyttötarkoitukseensa sidotut tulot²

Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annetun asetuksen (EU) N:o 1306/2013³ 43 artiklan säännösten mukaan tulot, jotka saadaan tilien tarkastamista ja hyväksymistä ja sääntöjenmukaisuuden tarkastamista koskevien päätösten mukaisesti tehdyistä rahoitusoikaisuista, sääntöjenvastaisuuksista ja maidon lisämaksusta, ovat maataloustukirahaston menojen rahoittamiseksi tarkoitettuja käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Sääntöjen mukaan käyttötarkoitukseensa sidotut tulot voidaan käyttää maataloustukirahaston minkä tahansa menojen kattamiseksi. Jos osa tuloista jää käyttämättä, kyseinen osuus siirretään automaattisesti seuraavalle varainhoitovuodelle.

Vuoden 2018 talousarviota laadittaessa näiden tulojen määrä arvioitiin sekä sen määrän osalta, jonka ennakoitiin tulevan kerätyksi varainhoitovuoden 2018 aikana, että sen määrän osalta, jonka ennakoitiin tulevan siirretyksi varainhoitovuodelta 2017 varainhoitovuodelle 2018. Määräksi arvioitiin 1 475,9 miljoonaa euroa, ja se otettiin huomioon, kun budjettivallan käyttäjä hyväksyi vuoden 2018 talousarvion. Erityisesti

- sääntöjenmukaisuuden tarkastusten perusteella tehdyistä oikaisuista saataviksi tuloiksi arvioitiin 733,9 miljoonaa euroa ja sääntöjenvastaisuuksien perusteella saataviksi tuloiksi 132 miljoonaa euroa. Maidon lisämaksusta saatavia tuloja ei ennakoitu olevan. Näin ollen arvioitiin, että varainhoitovuoden 2018 aikana kerättävien käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen kokonaismäärä olisi 865,9 miljoonaa euroa.
- Varainhoitovuodelta 2017 varainhoitovuodelle 2018 siirrettäväksi käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen määräksi arvioitiin 610 miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 talousarviossa nämä alun perin arvioidut 1 475,9 miljoonan euron käyttötarkoitukseensa sidotut tulot jaettiin kahteen järjestelmään:

- 400 miljoonaa euroa hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintarahastoihin ja
- 1 075,9 miljoonaa euroa tilatukijärjestelmään (suorat tuet).

Talousarvioviranomaisen näiden järjestelmien osalta hyväksymien määrärahojen ja käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen summa vastaa käytettävissä olevia määrärahoja, jotka ovat kokonaisuudessaan arviolta seuraavat:

- 872 miljoonaa euroa hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintarahastoihin ja
- 17 402 miljoonaa euroa tilatukijärjestelmään (suorat tuet).

² Nämä määrät eivät sisälly talousarvion tulopuolen budjettikohtiin (maataloustukirahaston käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja koskevaan momenttiin 670), joissa mainitaan ”p.m” (pro memoria), mutta arvioitu määrä mainitaan kyseistä momenttia koskevassa talousarvion selvitysosassa.

³ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 549.

2. KASSATILANNE JA MÄÄRÄRAHOJEN HOITO

2.1. Määrärahojen hoito

2.1.1. Varainhoitovuonna 2018 käytettävissä olleet määrärahat

euroa

Talousarvion menot (1)	Maksusitoumusmäärärahat	Maksumäärärahat	Talousarvion tulot (KST) (2)	Ennusteet
1. Maataloustukirahaston alustavat määrärahat, joista	43 234 516 899,00	43 188 677 466,00	1. Tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevat päätökset	733 900 000,00
1a. Määrärahat yhteiseen hallintointiin	43 089 300 000,00	43 089 300 000,00	2. Sääntöjenvastaisuudet	132 000 000,00
1b. Määrärahat suoraan hallintointiin	145 216 899,00	99 377 466,00	3. Lisämaksut maidontuottajilta	—
2. Lisätalousarvio	–1 400 000,00	–1 400 000,00	Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen kokonaisennuste	865 900 000,00
3. Siirrot maataloustukirahastoon / maataloustukirahastosta vuoden aikana		-7 525 000,00		
4. Maataloustukirahaston lopulliset määrärahat, joista	43 233 116 899,00	43 179 752 466,00		
4a. Määrärahat yhteiseen hallintointiin	43 089 150 000,00	43 089 150 000,00		
4b. Määrärahat suoraan hallintointiin	143 966 899,00	90 602 466,00		

- (1) Vuoden 2018 talousarvioon otetut määrärahat, kun niistä on vähennetty ennakoidut vuonna 2018 kerättävät käyttötarkoitukseensa sidotut tulot sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 2018/1046 12 artiklan 3 kohdan mukaisesti vuodelta 2017 vuodelle 2018 siirretyt tulot.
- (2) KST: Kerättävät käyttötarkoitukseensa sidotut tulot. Tulopuolelle ei ole merkitty lainkaan tuloja (p.m.), mutta arvioitu määrä ilmoitetaan talousarvion selvitysosassa.

2.1.2. Varainhoitovuonna 2018 käytettävissä olleiden määrärahojen toteuttaminen

euroa

	Maksusitoumusmäärärahojen toteuttaminen	Maksumäärärahojen toteuttaminen
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa (1)	44 223 038 392,88	44 223 038 392,88
Suoraan hallinnoitavat menot	141 443 524,13	71 180 250,83
Yhteensä	44 364 481 917,01	44 294 218 643,71

(1) Sidotut määrät. Maksusitoumus- ja maksumäärärahat, joista on vähennetty jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä toteutettavaa hallinnointia varten saadut käyttötarkoitukseensa sidotut 997 361 033,56 euron tulot (ks. 4 kohta ja liite 6): 43 225 677 359,32 euroa.

Varainhoitovuonna 2018 tosiasiallisesti käytetyt maksusitoumusmäärärahat olivat 44 364 481 917,01 euroa ja tosiasialliset maksumäärärahat olivat 44 294 218 643,71 euroa.

Jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä toteutettavan hallinnon osalta maksettu määrä (43 225 151 242,49 euroa) oli Puolan osalta keskeytettyjen määrien vuoksi alle 43 225 677 359,32 euroa.

2.1.3. Hyväksytyjen määrärahojen toteuttaminen – Komission suoraan hallinnoimat menot

euroa

Suoraan hallinnoitavat menot	Maksusitoumusmäärärahat	Maksumäärärahat	Siirrot vuodelle 2019 (2)
Määrärahat (C1) (1)	143 966 899,00	90 602 466,00	–
Toteutus (C1)	141 443 524,13	71 180 250,83	17 517 431,10
Peruuntuneet määrärahat	2 523 374,87	1 904 784,07	–

(1) C1 tarkoittaa hyväksytyjä talousarvion määrärahoja. Tämä määrä sisältää siirrot ”yhteiseen hallintoon”, jotka olivat 150 000,00 euroa maksusitoumusmäärärahojen ja maksumäärärahojen osalta, siirrot maataloustukirahastosta, jotka olivat -7 525 000,00 euroa maksumäärärahojen osalta, sekä lisätalousarvion, joka oli -1 400 000,00 maksusitoumusmäärärahojen osalta.

(2) Siirrot vuodelle 2019 koskevat ainoastaan jaksottamattomia määrärahoja.

Komission suoraan hallinnoimia menoja varten käytettävissä olevia määrärahoja oli vuoden 2018 talousarviossa 144,0 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 sidottiin 141,4 miljoonan euron määrä. Loput näistä määrärahoista, 2,5 miljoonaa euroa, peruutettiin.

Suurin osa komission suoraan hallinnoimia menoja varten kohdennetuista maataloustukirahaston määrärahoista on jaksotettuja määrärahoja.

Viran puolesta varainhoitovuodelle 2019 siirretyt määrärahat (17,5 miljoonaa euroa) koskivat ainoastaan jaksottamattomia määrärahoja.

2.2. Kuukausimaksut

2.2.1. Yhteiseen hallintoon liittyvät kuukausimaksut jäsenvaltioille

2.2.1.1. Menojen kattamiseksi myönnettävät kuukausittaiset maksut

Asetuksen (EU) N:o 1306/2013 18 artiklan 1 kohdan mukaan ”komissio maksaa kuukausimaksut hyväksytyjen maksajavirastojen viitekuukautena toteuttamien menojen osalta”. Kuukausimaksut maksetaan jäsenvaltioille viimeistään menojen toteuttamiskuukautta seuraavan toisen kuukauden kolmantena työpäivänä.

Kuukausimaksut ovat korvaus nettomenoista (sen jälkeen kun tulot on vähennetty), jotka on jo maksettu ja jotka on asetettu käyttöön jäsenvaltioiden toimittamien kuukausi-ilmoitusten perusteella⁴. Menojen ja tulojen kuukausittaiseen kirjanpitoon tehdään tarkastuksia ja oikaisuja näiden ilmoitusten perusteella. Lisäksi nämä maksut vahvistetaan lopullisesti tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevassa menettelyssä tehtävien komission tarkistusten perusteella.

Kuukausimaksujärjestelmään kuuluvat tuet, jotka jäsenvaltiot maksoivat maanantai 16.10.2017–15.10.2018.

Suoritettujen kuukausimaksujen nettomäärä oli koko varainhoitovuonna tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyssä tehtyjen sekä muiden oikaisujen jälkeen yhteensä 43 225 677 359,32 euroa. Kun otetaan huomioon keskeytetty määrät, jäsenvaltioille maksettiin tosiasiallisesti 43 225 151 242,49 euroa.

⁴ Jäsenvaltiot toimittavat nämä menoja koskevat kuukausi-ilmoitukset kuukauden N+1 12. päivä annettavalla ilmoituksella.

1.1.1.1. Kuukausimaksuja koskevat päätökset

Komissio teki maksupäätöksen varainhoitovuoden kunkin 12 kuukauden osalta. Lisäksi joulukuussa tehtiin päätös lisäkuukausimaksusta, jonka tarkoituksena oli mukauttaa varainhoitovuoden tukikelpoisten menojen kokonaismäärää.

3. MAATALOUSTUKIRAHASTON VUODEN 2018 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1. Maataloustukirahaston talousarviomäärärahojen käyttö

Talousarviosta toteutettiin 44 364,5 miljoonaa euroa⁵. Nämä menot rahoitettiin talousarvion alkuperäisistä määrärahoista ja käyttämällä toimintalohkon 05 käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, jotka koostuivat vuodelta 2017 siirretystä määrästä (603,3 miljoonaa euroa) kokonaisuudessaan ja osittain vuonna 2018 kerätystä käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen määrästä (548,5 miljoonaa euroa yhteensä 997,4 miljoonasta eurosta).

Toimintalohkossa 05 markkinatoimenpidemenot olivat 2 709,4 miljoonaa euroa ja suorien tukien menot 41 496,5 miljoonaa euroa.

Ks. lisätietoja talousarvion toteuttamisesta toimintalohkoittain liitteessä 2.

Liitteessä 4 esitetään markkinatoimenpiteitä, suoria tukia ja maatalousmenojen tarkastamista koskeva menojakauma alamomenteittain, rahoituslähteittäin ja jäsenvaltioittain.

3.2. Kuvaus talousarvion toteutumisesta

Seuraavassa esitetään lyhyt selvitys tärkeimpien alojen osalta määrärahojen toteuttamisesta sekä käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen käytöstä liitteissä 2, 3-I ja 3-II esitettyjen yksityiskohtaisten tietojen perusteella.

3.2.1. Luku 05 02: Maatalousmarkkinoiden interventiot

3.2.1.1. Johdanto

Tämän luvun kokonaismaksut olivat 2 709,4 miljoonaa euroa, ja ne rahoitettiin hyväksytyillä 2 358,1 miljoonan euron määrärahoilla ja 400 miljoonan euron käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla. Jälkimmäistä käytettiin hedelmä- ja vihanneksialalla aiheutuneiden menojen kattamiseen (katso yksityiskohtaisemmat tiedot kohdassa 3.2.1.2). Niiden alamomenttien, joiden tarpeet ylittivät talousarviomäärärahat, lisämenot katettiin talousarvion muista alamomenteista tehdyillä siirroilla. Niiden markkinatoimenpiteiden, joissa talousarviomäärärahoja ei käytetty loppuun, käytettävissä olevat määrärahat siirrettiin maataloustukirahaston talousarvion toisiin momentteihin lisämenojen kattamiseksi tarvittaessa.

3.2.1.2. Momentti 05 02 08: Hedelmät ja vihannekset

Talousarviossa varattiin määrärahoja yhteensä 931,8 miljoonaa euroa kaikkien tämän alan tarpeiden kattamista varten. Budjettivallan käyttäjä myönsi määrärahoja 531,8 miljoonaa euroa, sillä se otti huomioon tälle alalle sidotut arvioidut tulot (400,0 miljoonaa euroa). Lisäksi saman luvun muilta momenteilta siirrettiin 27,3 miljoonaa euroa. Jäsenvaltioille aiheutui vuonna 2018 menoja 865,2 miljoonaa

⁵ Tähän lukuun sisältyy niiden rahoituskuriin liittyvien määrärahojen takaisinmaksu, jotka siirrettiin varainhoitovuodelta 2017.

euroa. Sidottujen tulojen käyttämättä jäänyt määrä eli 93,9 miljoonaa euroa siirrettiin vuoden 2019 talousarvioon kyseisen vuoden tarpeiden kattamista varten.

3.2.1.3. Momentti 05 02 09: Viinialan tuotteet

Talousarviossa varattiin määrärahoja yhteensä 1 058 miljoonaa euroa kaikkien tämän alan tarpeiden kattamista varten. Alikäyttöä suhteessa ennakoituihin määrärahoihin oli 89,9 miljoonaa euroa. Syynä oli se, että joillekin jäsenvaltioille aiheutui vähemmän menoja erityisesti kansallisten viinialan ohjelmien menekinedistämistä ja rakenneuudistusta koskevista osioista.

3.2.1.4. Momentti 05 02 10: Menekinedistämistoimet

Jäsenvaltiot alittivat menekinedistämistoimenpiteiden osalta suorittamissaan maksuissa ennakoitua määrärahatarpeita 10,4 miljoonalla eurolla. Tämä johtui siitä, että joillekin jäsenvaltioille aiheutui komission hyväksymistä menekinedistämishajelmista vähemmän menoja kuin oli talousarviossa ennakoitu.

Euroopan unionin suoraan suorittamien maksujen osalta komissio sitoi määrärahoja koko sille määrälle, joka oli ennakoitu näitä toimia varten vuoden (88,6 miljoonaa euroa).

3.2.1.5. Momentti 05 02 12: Maito ja maitotuotteet

Talousarviossa varattiin määrärahoja yhteensä 34,1 miljoonaa euroa kaikkien tämän alan tarpeiden kattamista varten. Jäsenvaltioille aiheutui menoja 201,1 miljoonaa euroa. Varoja siirrettiin talousarvion muista momenteista lisätarpeiden kattamiseksi.

1.1.1.2. Momentti 05 02 13: Naudan- ja vasikanliha

Talousarvioon ei ollut varattu määrärahoja, mutta jäsenvaltioille aiheutui pieniä menoja (0,1 miljoonaa euroa) ennen vuotta 2014 myönnettyjen vientitodistusten mukaisesti vientitukiin liittyneistä jäännösmaksuista. Jäännösmaksut katettiin siirtämällä samasta luvusta saatavilla olevia määrärahoja.

3.2.1.7. Momentti 05 02 15: Sianliha, munat, siipikarja, mehiläishoito ja muut eläintuotteet

Talousarviossa varattiin määrärahoja yhteensä 95,0 miljoonaa euroa kaikkien tämän alan tarpeiden kattamista varten. Jäsenvaltioille aiheutui kuitenkin menoja vain 64,0 miljoonaa euroa. Yhteensä 31 miljoonan euron erotus on siirretty talousarvion muista momenteista.

1.1.1.3. Momentti 05 02 18: Koulujakelujärjestelmät

Koulujakelujärjestelmistä aiheutuneet menot olivat 155,8 miljoonaa euroa verrattuna talousarvioon sisältyneeseen ennakoituun 188,0 miljoonan euron tarpeeseen. Alhaisempi käyttöaste kuvastaa sitä, että lukuvuosi 2017–2018 oli ensimmäinen kouluvuosi, jolloin aiemmin erilliset hedelmä- ja maitojärjestelmät yhdistettiin yhdeksi koulujakelujärjestelmäksi, minkä seurauksena jäsenvaltiot ilmoittivat ennakoitua vähemmän menoja talousarviota laadittaessa.

3.2.2. Luku 05 03: Suorat tuet

Varainhoitovuosi 2018 oli kolmas vuosi, jolloin käytettiin vuonna 2013 uudistetussa yhteisessä maatalouspolitiikassa päätettyä uutta suorien tukien järjestelmää. Talousarvion tämän luvun kokonaismaksut olivat 41 496,5 miljoonaa euroa. Kyseinen määrä sisältää 441,7 miljoonaa euroa, joilla viljelijöille korvattiin suoriatukia rahoituskuriin liittyen. Se rahoitettiin vuodelta 2017 siirretyillä 450,5 miljoonalla eurolla. Loput suoritetuista maksuista

eli 41 054,8 miljoonaa euroa rahoitettiin hyväksytyillä 40 668,7 miljoonan euron määrärahoilla ja 1 200,7 miljoonan euron käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla. Jälkimmäisen avulla katettiin osa perustukijärjestelmästä aiheutuneista menoista.

Määrärahoja jäi yhteensä käyttämättä 823,3 miljoonaa euroa, joista 814,4 miljoonaa euroa siirrettiin varainhoitovuodelle 2019. Lisäksi vuonna 2018 ehdotetusta rahoituskurista peräisin olevan kriisivarauksen käyttämättä jäänyt määrä (459,5 miljoonaa euroa) siirrettiin momenttiin 05 03 09. Näin ollen tosiasiallisesti sovelletusta rahoituskurista johtuva määrä (459,5 miljoonaa euroa) voitiin siirtää vuodelle 2019 jäsenvaltiolle tehtäviä takaisinmaksuja varten (katso kohta 3.2.2.5). Vuonna 2018 kerättyjen käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen käyttämättä jäänyt määrä (354,9 miljoonaa euroa) siirrettiin vuoden 2019 talousarvioon. Niiden alamomenttien, joissa tarpeet ylittivät talousarvion hyväksytyt määrärahat, lisämenot katettiin talousarvion muista alamomenteista tehdyillä hyväksytyjen määrärahojen siirroilla tai käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen siirroilla. Vastaavasti niiden suorien tukien osalta, joissa talousarviomäärärahoja ei käytetty loppuun, käytettävissä olevat määrärahat siirrettiin maataloustukirahaston toisiin momentteihin lisämenojen kattamiseksi tarvittaessa.

3.2.2.1. Momentti 05 03 01: Tuotannosta irrotetut suorat tuet

Tästä momentista rahoitettiin pääasiassa yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmää, perustukijärjestelmää, ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisiin maatalouskäytäntöihin myönnettävää tukia, uudelleenjakotukea ja nuorten viljelijöiden tukea. Tämän momentin tukijärjestelmissä tuki ei ole tuotannosta riippuvaista vaan se riippuu tiettyjen vaatimusten, kuten täydentävien ehtojen, noudattamista. Vuoden 2018 talousarviotarpeet tuotannosta irrotettujen suorien tukien osalta olivat 35 960,3 miljoonaa euroa. Budjettivallan käyttäjä myönsi määrärahoja yhteensä 34 309,1 miljoonaa euroa, koska se otti huomioon arvioidut 1 651,2 miljoonan euron käyttötarkoitukseensa sidotut tulot. Jäsenvaltioille kaikista tämän momentin järjestelmistä aiheutuneet menot olivat 35 304,8 miljoonaa euroa, mikä on 98,2 prosenttia näille järjestelmille talousarviossa määritellyistä tarpeista.

3.2.2.2. Momentti 05 03 02: Muut suorat tuet

Tämän momentin määrärahoilla katettiin muiden suorien tukien menoja. Niihin kuuluvat järjestelmät, joissa voi edelleen olla yhteys tukien ja tuotannon välillä tarkasti määritellyissä olosuhteissa ja tarkkojen raja-arvojen puitteissa. Vuoden 2013 uudistuksessa tähän momenttiin lisättiin vapaaehtoinen tuotantosidonnainen tuki ja pieniviljelijäjärjestelmä, ja tietyistä alamomenteista rahoitettiin vain varsin vähäisiä jäljellä olevia määriä sellaisissa järjestelmissä, joiden voimassaolo oli päättynyt.

Komissio oli arvioinut, että vuonna 2018 tähän momenttiin tarvittaisiin määrärahoja 5 900,0 miljoonaa euroa. Jäsenvaltioille aiheutui menoja 5 750,0 miljoonaa euroa eli budjetoitua vähemmän.

3.2.2.3. Momentti 05 03 09: Rahoituskuriin liittyvä suorien tukien takaisinmaksu

Budjettivallan käyttäjä ei osoittanut määrärahoja tälle momentille. Momenttiin kerätään sitomatta olevia hyväksytyjä määrärahoja, erityisesti käyttämättömän kriisivarauksen määrärahoja, jotka siirretään varainhoitovuodelle N+1

kalenterivuonna N suoriin tukiin sovellettuun rahoituskuriin liittyvien takaisinmaksujen rahoittamiseksi⁶.

Komission täytäntöönpanoasetuksessa määritetään tarvittaessa vuosittain määrät, jotka kunkin jäsenvaltion on maksettava takaisin viljelijöille, ja asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 12 artiklan 2 kohdan johdantokappaleen mukaisesti säädetään, että tähän takaisinmaksuun liittyvät menot voivat saada unionin rahoitusta vain, jos ne on maksettu tuensaajille ennen 16 päivää lokakuuta sinä varainhoitovuonna, jolle määrärahat siirretään. Varainhoitovuonna 2017 sovellettua rahoituskuria vastaavista 450,5 miljoonasta eurosta, jotka siirrettiin takaisinmaksua varten vuoden 2018 talousarvioon, jäsenvaltiot käyttivät takaisinmaksuun 441,7 miljoonaa euroa. Erotus eli 8,8 miljoonaa euroa palautui vuoden 2018 talousarvioon, josta se palautetaan jäsenvaltioille seuraavan varainhoitovuoden lisätalousarvion kautta.

3.2.2.4. Momentti 05 03 10: Maatalousalan kriisivaraus

Tämän momentin määrärahojen tarkoituksena on kattaa menot, jotka aiheutuvat toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä maataloustuotannon tai sen jakelun merkittävistä kriiseistä selviytymistä varten. Kriisivaraus luodaan soveltamalla kunkin vuoden alussa suoria tukia koskevaa vähennystä rahoituskurimekanismin avulla asetuksen (EU)

N:o 1306/2013 25 ja 26 artiklan sekä asetuksen (EU) N:o 1307/2013⁷ 8 artiklan mukaisesti. Kriisivarauksen vuotuinen enimmäismäärä on 400 miljoonaa euroa (vuoden 2011 hintoina). Varainhoitovuonna 2018 kriisivarauksen arvoa vastaava summa oli nykyisinä hintoina 459,5 miljoonaa euroa. Kriisivarausta ei käytetty varainhoitovuonna 2018.

Hakuvuonna 2017 rahoituskuri laskettiin yksinomaan 459,5 miljoonan euron kriisivarauksen perustamiseksi. Varainhoitovuoden lopulla kyseisen varainhoitovuoden sitomatta olevat hyväksytyt määrärahat, jotka vastasivat hakuvuoteen 2017 tosiasiallisesti sovelletun rahoituskurin määrää (kriisivarauksen käyttämättömät määrät mukaan lukien), siirrettiin talousarviomomenttiin 05 03 09, jotta ne voitaisiin siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle ja näin rahoittaa viljelijöille kalenterivuonna 2018 määrättyyn rahoituskuriin liittyvät takaisinmaksut.

3.2.3. Luku 05 07: Maatalousmenojen tarkastaminen

3.2.3.1. Momentti 05 07 01: Maatalousmenojen valvonta

Tämä momentti sisältää toimenpiteitä, joilla pyritään lujittamaan paikalla tehtävien tarkastusten menetelmiä ja parantamaan varmennusjärjestelmiä tavoitteena vähentää unionin talousarvion kannalta vahingollisten väärinkäytösten ja sääntöjenvastaisuuksien riskiä. Momentista rahoitetaan myös mahdolliset jäsenvaltioiden hyväksi tehtävät oikaisut, jotka johtuvat tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä ja sääntöjenmukaisuuden tarkastamisesta.

Euroopan unioni rahoitti yhdennetyn hallinta- ja valvontajärjestelmän puitteissa käytettävien satelliittikuvien hankintaa suoraan 9,3 miljoonalla eurolla.

⁶ Nämä määrärahat voidaan siirtää asetuksen (EU, Euratom) N:o 2018/1046 12 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdan ja kolmannen alakohdan mukaisesti, ja asetuksen (EU) N:o 1306/2013 26 artiklan 5 kohdan mukaisesti ne asetetaan jäsenvaltioiden saataville maksettavaksi takaisin lopullisille tuensaajille, joihin sovelletaan 26 artiklan 1–4 kohdan mukaista rahoituskuria sinä varainhoitovuonna, jolle määrärahat siirretään.

⁷ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 608.

Tilien sääntöjenmukaisuuden tarkastamisesta johtuneet jäsenvaltioiden hyväksi tehdyt oikaisut olivat odotettua pienemmät (12,2 miljoonaa euroa budjetoitujen 21,4 miljoonan euron sijasta), kun taas tilien hyväksymisestä ja tarkastamisesta johtuneet jäsenvaltioiden hyväksi tehdyt oikaisut olivat talousarvioon varatun määrän mukaisia (5,2 miljoonaa euroa).

3.2.3.2. Momentti 05 07 02: Riitojen ratkaiseminen

Tämän momentin määrärahat on tarkoitettu kattamaan menot, jotka komissio voi joutua maksamaan tuomioistuimen päätöksen perusteella, mukaan lukien vahingonkorvausvaateiden ja korkojen maksamisesta aiheutuvat kustannukset. Vuoden 2018 talousarviossa varattiin määrärahoja 124,5 miljoonaa euroa, joista 88,8 miljoonaa euroa toteutettiin. Jäljelle jääneet määrärahat on siirretty talousarvion muihin alamomentteihin.

4. MAATALOUSTUKIRAHASTON KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTTUJEN TULOJEN TOTEUTUMINEN

Varainhoitovuodelta 2017 siirrettiin varainhoitovuodelle 2018 käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja 603,3 miljoonaa euroa. Ne on käytetty kokonaan varainhoitovuoden 2018 menojen rahoittamiseen varainhoitoasetuksen 14 artiklan mukaisesti. Kuten liitteessä 3-II on kuvattu, kyseinen määrä sisältää hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintarahastoihin liittyvät 203,8 miljoonan euron menot ja perustukijärjestelmään liittyvät 399,4 miljoonan euron menot.

Vuonna 2018 kerätyt käyttötarkoitukseensa sidotut tulot olivat 997,4 miljoonaa euroa, ja liitteen 3-I mukaan ne olivat peräisin seuraavista lähteistä:

- sääntöjenmukaisuuden tarkastusmenettelyssä tehdyistä oikaisuksista saadut määrät olivat 861,9 miljoonaa euroa
- sääntöjenvastaisuuksien perusteella saadut määrät olivat 131,6 miljoonaa euroa
- maidon lisämaksusta kerätyt määrät olivat 3,9 miljoonaa euroa.

Vuonna 2018 kerätyt käyttötarkoitukseensa sidotut tulot käytettiin seuraavista toimenpiteistä aiheutuneisiin menoihin:

- 102,2 miljoonaa euroa hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintarahastoihin
- 446,3 miljoonaa euroa perustukijärjestelmään (suorat tuet).

Vuonna 2018 kerättyjen käyttötarkoitukseensa sidottujen määrärahojen käyttämättä jäänyt määrä (448,8 miljoonaa euroa) siirrettiin automaattisesti vuoden 2019 talousarvioon mainitun vuoden määrärahatarpeiden rahoittamiseksi.

Lisätietoja on liitteissä 3-I ja 3-II.